

van zijn opstel. Hem bleek, wat trouwens voor de hand ligt, dat de zuiverste melk, d. i. die, welke *na* het verlaten van den uier het minst verontreinigd was, het gemakkelijkst kon gesteriliseerd worden. Het practisch gevolg van deze waarneming is: zuivere behandeling der melk en spoedige steriliseering. Elegante stallen, vreemde rassen, voeding met Zwitsersch hooi enz., zijn daarbij volkomen overbodig. Koeien die in de weide grazen geven de lekkerste melk, waarvan de fijnste boter gemaakt wordt. Van het juist, zoo schadelijke hooi-stof blijft deze melk vrij. In den winter is weliswaar hooi als het natuurlijkste voedsel het meest aan te bevelen, doch men bevochtigt het eer het gereikt wordt, om verstuivingen te ontgaan.

S. K. HULSHOFF.

INGEZONDEN.

ART. 25 VAN DE GEWIJZIGDE ONTWERP-STATUTEN.

Het moge „een veteraan onzer Maatschappij” — den Voorzitter van de Afdeeling Westland — vergund zijn, aan den vóóravond van de Algemeene Vergadering nog een ernstig woord in het midden te brengen tegen Art. 25 der *gewijzigde* Ontwerp-Statuten. Zij dat woord in zekeren zin een oratio pro domo, een pleidooi voor de kleinen en zwakken in onze Maatschappij — die met verbazing ontwaren, dat men zich bevreesd maakt voor hunne machtsontwikkeling, en maatregelen daartegen wil beramen — dat het belang dier Maatschappij in het algemeen, haar minderen of meerderen bloei bij de aanneming of verwerping van dit Art. betrokken kan zijn, lijdt geen twijfel. Van de 40 Afdeelingen — behalve de Algemeene — waaruit onze Maatschappij thans bestaat, worden er 17, resp. met meer dan 10 doch minder dan 21 leden, door getroffen en in een, tot hiertoe onbestreden, recht verkort.

Waarom?

„Omdat de leden der kleine Afdeelingen veel meer invloed hebben op den gang der zaken, dan die der groote”; „omdat het eigenlijk billijk zou „zijn, dat iedere Afdeeling zooveel stemmen uitbracht, als zij leden telt”; „omdat men bij geen enkel vennootschap het nuttig heeft geoordeeld, den „kleinen aandeelhouders meer macht toe te kennen dan de groote” (onze Maatschappij een vennootschap met actionnarissen!); „omdat de bestaande „toestand zonderling en onbillijk is”.

Met de meeste nauwkeurigheid, tot in decimalen toe, is nagegaan hoe groot, onder onze vigeerende Wet, het verschil van invloed is der kleine Afdeelingen, met de grootere vergeleken; de uiteenloopende waarde der stem van ieder lid, resp. tot de eene of de andere dier beide categorieën behorende. En hoewel ook hieruit juist niet blijkt van eenigerlei druk, van de geringste overmacht, die de eersten ten koste van de laatsten zouden *kunnen*

uitoefenen, handhaaft toch de Commissie van redactie, in hare *gewijzigde* Ontwerp-Statuten, haar oorspronkelijk voorstel, welks aanneming, volgens een harer leden, zou zijn „een stap in de goede richting”, die, ook wat de kleinere Afdeelingen aangaat, door de billijkheid voldoende wordt gemotiveerd.

De Commissie gaat, naar mijn besliste overtuiging, hierbij geenszins van de *ervaring* uit, zij staat met dit gevoelen op zuiver theoretischen bodem, en „*alle Theorie ist grau!*”

De werkelijkheid toch leert geheel iets anders; en dit is te bewijzen!

Ik heb mij dezer dagen de moeite gegeven, in de voor de hand weg, naar het toeval wilde, door mij opengeslagen „Handelingen” van de Algemeene Vergaderingen onzer Maatschappij, over een tiental jaren, liggende tusschen 1876 en 1890, nauwgezet na te gaan wat er van de bedoelde bewering aan was. En toen bleek mij, dat het collectief stemmencijfer der vertegenwoordigde kleine Afdeelingen (resp. 1 of 2 stemmen uitbrengende) hoogst zelden de meerderheid ter vergadering had boven dat, hetwelk de overige groote Afdeelingen gezamenlijk konden doen gelden. Al mocht er dus ooit sprake geweest zijn van een heerschzuchtige samenspanning der eersten, tegenover de laatsten, zij zou in verreweg de meeste gevallen kortweg vruchteloos zijn gebleken.

Maar wat ik óók vond: zonder uitzondering was het *bij acclamatie* stemmen over personen (Commissieleden enz.), door het Hoofdbestuur voorgesteld; veelvuldig het met *algemeenen* bijval of *zonder stemming* aannemen of verwerpen van voorstellen, tot de agenda behoorende; bijna regel — met eenige uitzonderingen — het kiezen van leden der bovengenoemde *grootere* Afdeelingen in het Hoofdbestuur of in bijzondere tijdelijke Commissies.

De *ervaring* alzoo — en ik beroep mij hier op het getuigenis van ieder, die mij ten dezen mocht willen narekenen — de *ervaring* leert, dat er van tegenwerking, van de beweerde of gevreesde overmacht der gecombineerde kleinere Afdeelingen, boven de grootere in onze Maatschappij, schijn noch schaduw bestaat. Trouwens, wie heeft er ooit iets van gehoord? En daarom wensch ik met nadruk te vragen: „Waartoe — zoo nutteloos en noodeloos — „een twistappel geworpen in onze Maatschappij? Waartoe aan de kleine Afdeelingen, die veelal toch reeds moeite hebben om zich staande te houden, „dien prikkel tot energie, die zucht ontnomen, om door vermeerdering van „haar ledental — mocht het eens zijn! — het recht op *twee* stemmen, ter „Algemeene Vergadering te verkrijgen?” Immers zijn er een aantal Afdeelingen, welke — binnen haar territoriale kring — het (misschien!) wel tot 11 of 12 maar gewis *nooit* tot 21 leden — sommigen zelfs niet tot 16 — zouden kunnen brengen. In mijn Afdeeling althans is dit een troosteloze zekerheid.

Berust — wat onwedersprekelijk is — de bloei onzer Maatschappij, haar veelzijdige, vruchtbare werkzaamheid door gansch het land heen, voor een zeer gewichtig deel op dien harer *kleinere* Afdeelingen, dan is het niet slechts haar belang, maar tevens haar plicht, ook dáartoe zooveel mogelijk werkzaam te zijn. Bovendien, niet in het cijfer zijner lastgevers, of alléén in het getal stemmen, dat hij recht heeft uit te brengen, berust de kracht van den afgevaardigde, op onze Algemeene Vergaderingen! maar óók, en niet

minder, in het deugdelijke en overredende zijner argumentatie, in de bezielende uitwerking van het levend woord, van hem uitgaande. In onze Volksvertegenwoordiging brengt ieder lid slechts één stem uit, hij moge dan door 800 of door 8000 kiezers zijn afgevaardigd. Waartoe bij ons zoo angstvallig te zoeken naar een „billijk” verhoudingscijfer tusschen leden en stemrecht, voor alle Afdeelingen precies of bijna precies hetzelfde; indien verschil van toestanden, resp. tusschen haar, indien de welvaart onzer Maatschappij zulks onraadzaam maken; indien in het bestendigen der tegenwoordige, traditioneele regeling geen enkel gevaar schuilt, geen enkel belang er werkelijk door geschaad wordt?

Dat hebben — naast de onze, tot hiertoe — ook andere Nederlandsche Maatschappijen begrepen, wier inrichting, over het algemeen, met die der onze overeenstemt. In de meer dan 100-jarige „Maatschappij tot nut van 't „Algemeen”, hebben nog steeds 8 of minder leden recht op ééne stem, 9 tot 25 op twee enz.; in die tot bevordering der Pharmacie: brengen 1 tot 10 leden ééne stem, 10 tot 20 twee stemmen uit, enz.; in het „Onderwijzers-„genootschap” hebben Afdeelingen beneden 11 leden ééne stem tot en met 25, twee enz. Laten wij dat goede voorbeeld blijven volgen: . . . het heeft een rationeelen, een degelijken zin; laten wij den bloei, de toekomst onzer Maatschappij niet zoeken in het succes eener ijskoude kansberekening met doode cijfers, maar in de kracht, de geesteswerkzaamheid, die blijft uitgaan van haar leden, door woord, geschrift en daad! . . . *Grun ist nur 's Lebens goldnen Baum!*”

's Gravenzande, 29 Juni 1891.

Dr. C. J. SNIJDERS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — VII. Internationaal Hygienisch Congres. Voor het Congres, van 10—17 Augustus alhier te houden, heeft zich een Comité van ontvangst gevormd, waarvan Dr. MALCOLM MORRIS, 8 Harley-street, Cavendish Square, als Secretaris optreedt, en dat mededeelingen over aanvragen voor logies verschaft. De bewijzen van lidmaatschap zijn nog niet toegezonden, maar na inzending van £ 1 worden reeds voorloopige quitanties afgegeven, waarop later de toezending van het bewijs van lidmaatschap volgt. Op 10 Augustus zal door het College of Surgeons een conversation op 11 Augustus door den London Council een bijeenkomst in Guildhall, en op 12 Augustus een conversation door het College of Physicians gehouden worden. Op 13 Augustus zal een gemeenschappelijke maaltijd de leden in Sydenham Palace voor den prijs van 10 shilling per persoon vereenigen.

— **British Medical Associaton.** De 59ste vergadering zal dit jaar van 28—31 Juli te Bournemouthe gehouden worden.